

‘Mam, ik dacht dat het hier héél anders was!’

De eerste kennismaking met Madagaskar

STANDPLAATS **MERCY SHIPS**

Liesbeth Brand

We zitten in de auto op weg naar het schip. We zijn een aantal weken geleden aangekomen op Madagaskar en hadden zin om even van het schip te gaan en de omgeving te verkennen. Met onze vierwielaangedreven Toyota hobbelen we over zandwegen. Her en der zie je nog stukken asfalt van waar ooit een weg heeft gelegen, maar daar is weinig meer van over. De weg lijkt soms een berglandschap, zo diep zijn de kuilen. Het is onze zoon Daan die uit het niets met deze opmerking komt: ‘Mam, ik dacht dat het hier héél anders was!’.

Uiteraard ben ik heel benieuwd waarom hij dat denkt. ‘Nou, ze hebben hier gewoon huizen! En er rijden auto’s!’ Het verbaast hem heel erg. Al is het grootste deel van de huizen hier in de stad in verval staat en zijn de auto’s die er rondrijden veelal jaren geleden al afgeschreven in Europa en op transport naar Madagaskar gegaan, het zijn huizen! En auto’s! Vanuit het kinderbrein gedacht is dat een beeld dat niet helemaal past bij een van de armste landen ter wereld.

Ogen uitgekeken

Zo zie je: je kunt veel horen over een land, plaatjes zien, maar toch een ander beeld in je hoofd vormen dan de werkelijkheid. Deze eerste weken in Madagaskar hebben wij onze ogen uitgekeken. We zijn nooit eerder in Afrika geweest – afgezien van Zuid-Afrika waar we op het schip zijn gegaan – en de eerste keren op het vasteland vragen veel van onze zintuigen. Zoveel nieuwe kleuren, geuren en geluiden! De armoede krijgt een gezicht bij het zien van de vele bedelaars en daklozen in de havenstad Toamasina. De verschillen tussen hen en ons zijn zó groot.

De eerste ontmoeting met de Africa Mercy was ook een unieke ervaring. We hadden er al zoveel over gehoord en gelezen en om dan na zoveel maanden van voorbereiding het schip eindelijk in het echt te zien is heel bijzonder. Die eerste keer dat we de gangway, de trap naar het schip, opliepen zullen we niet snel vergeten. Dit zal de komende jaren ons huis zijn.

Na aankomst verbaasde mijn man zich over de hoogte van het plafond. Uit verhalen en filmpjes had hij het beeld gevormd van een laag plafond. Deze oogde echter in werkelijkheid veel hoger, al blijft 2,10 meter natuurlijk best laag. Ikzelf dacht op basis van de verhalen te gaan verdwalen in de vele gangen, maar dat

De armoede krijgt een gezicht bij het zien van de vele bedelaars en daklozen in de havenstad Toamasina

is tot op heden slechts één keer gebeurd. Dat was de keer dat ik op Deck 3, waar het ziekenhuis zit, tegen de operatiekamers aanliep en uiteraard niet verder kon, terwijl ik aan de andere kant van die operatiekamers moest zijn.

Schoonmaken

Over Deck 3 gesproken: met een groep andere vrijwilligers zijn we de eerste weken druk geweest met het operationeel krijgen van het ziekenhuis. Binnen drie weken na aankomst in Madagaskar stonden de eerste operaties al gepland. Tijdens de onderhoudsperiode was overal

een dikke zwarte laag stof op komen te liggen, dus moesten we een aantal dagen heel veel schoonmaken. Dat bood de mogelijkheid om het hele ziekenhuis te zien, van verpleegafdeling tot radiologie. Als het ziekenhuis operationeel is mag je daar niet meer komen als je er niets te zoeken hebt.

Het arriveren van de eerste patiënten maakte ook indruk. De orthopedische operaties stonden het eerst op het programma, omdat dit vaak lange revalidatie vraagt. Dit zijn veelal kinderen met ernstige vergroeiingen aan de benen (O-vorm) of onbehandelde klompvoeten. Hier in Madagaskar kunnen deze kinderen niet geholpen worden, omdat zij het enerzijds niet kunnen betalen, maar ook omdat er weinig tot geen zorg beschikbaar is voor hen.

Twintig artsen

Madagaskar heeft 20 artsen per 100.000 inwoners (ter vergelijking: in

Nieuwe indrukken in een nieuwe leefomgeving: onderweg tijdens een wandeling op Madagaskar. Foto: Liesbeth Brand

Nederland zijn dat er bijna 400 per 100.000 inwoners). Van deze artsen werkt ook nog eens het merendeel in de steden, waardoor het platteland geen toegang tot gezondheidszorg heeft. Daarom gaat Mercy Ships het land in om patiënten te selecteren voor een operatie, die soms met hulp van de vliegtuigen van de MAF naar het schip worden gebracht, omdat zij zo afgelegen wonen dat vervoer over de weg niet mogelijk is.

Hoewel sommige dingen anders zijn dan we ons hadden voorgesteld en de eerste indrukken veel energie vragen, zijn we dankbaar dat we hier mogen zijn. Er zijn zoveel verhalen van hoop! Wat een zegen dat we hier een bijdrage mogen leveren aan betere gezondheidszorg.

.....
Liesbeth Brand-de Pater werkt en woont samen met haar man Jan en hun vier kinderen op de Africa Mercy, in haar columns vertelt ze over wat ze op het schip meemaken